

KK82/11/2010 Wrocław, dnia 19 listopada 2010r.

Opinia w sprawie postępowania z pępowiną po porodzie i w dalszych dobach życia noworodka

Sposób postępowania z pępowiną bezpośrednio po porodzie i w dalszych dobach życia noworodka został zawarty w Wytycznych Nadzoru Krajowego w Dziedzinie Neonatologii pod przewodnictwem prof. Ewy Helwich, Konsultanta Krajowego w dziedzinie neonatologii: &

- Po urodzeniu się dziecka i ustaniu tętnienia należy zacisnąć pępowinę jałowym zaciskiem i przeciąć ją jałowymi nożyczkami, tak aby długość kikuta wynosiła 2-3 cm.
- Nie zaleca się stosowania alkoholu etylowego do odkażania kikuta pępowiny zarówno w warunkach szpitalnych, jak i w domu. Alkohol działa drażniąco na skórę noworodka i może wywierać działanie toksyczne, ponadto wydłuża czas odpadnięcia kikuta.
- Kikut pępowiny zabrudzony kałem lub moczem u zdrowych noworodków urodzonych o czasie należy przemyć czystą wodą z mydłem, a po umyciu dokładnie osuszyć, dotykając delikatnie ręcznikiem. Podczas kąpieli - do czasu zagojenia kikuta - należy nalewać nieco mniej wody do wanienki, tak aby specjalnie nie moczyć kikuta (drobne zamoczenie nie stanowi problemu). Przed przystąpieniem do pielęgnacji pępowiny należy dokładnie umyć ręce wodą z mydłem. Nie należy niczym przykrywać kikuta pępowiny. Pieluszka powinna być zawinięta poniżej kikuta pępowiny, aby zapewnić swobodny dostęp powietrza. Jest to tzw. sucha pielęgnacja pępowiny; jej stosowanie skraca czas odpadnięcia kikuta.
- Podczas pobytu noworodka w szpitalu, a także w przypadku złych warunków higienicznych w domu zaleca się stosowanie antyseptyku (aczkolwiek WHO w wytycznych dla krajów rozwiniętych nie zaleca odkażania na oddziałach rooming-in).
- Najbardziej wskazane do odkażania kikuta pępowiny są oktenidyna (preparat Octenisept na bazie roztworu wodnego) lub chlorheksydydina w zasypcie. Preparat odkażający należy stosować raz na dobę, zwracając uwagę na dokładne jego naniesienie na całą powierzchnię kikuta, ze szczególnym uwzględnieniem nasady.
- Należy poinformować rodziców na czym polega sucha pielęgnacja kikuta pępowiny oraz jakie są objawy zapalenia pępka. W przypadku wystąpienia obrzęku, zaczerwienienia o średnicy przekraczającej 5 mm lub innych niepokojących objawów należy się niezwłocznie skontaktować z lekarzem (nieprzyjemny zapach kikuta oraz niewielka ilość śluzowatej wydzieliny u nasady kikuta, będąca następstwem lizy tkanek, jest zjawiskiem prawidłowym).

Źródło: Medycyna Praktyczna – Pediatria 2010/02 Konsultant Krajowy
w dziedzinie pielęgniarstwa
ginekologicznego i położniczego
Leokadia Jędrzejewska